

Sílvia Maymó

6 Març 2018

Sílvia Maymó (Barcelona, 1960) és llicenciada en Filologia Hispànica per la Universitat de Barcelona, on també va cursar i completar programes de doctorat en Literatura i en Antropologia de l'Alimentació. És autora d'un assaig intítulat *Estiu vora el llac*, que Sd·edicions publicarà en breu, centrat en la presència de Lord Byron a Ginebra durant l'estiu de 1816 i en la influència que aquest fet va tenir en la construcció de la llegenda entorn la gènesi de *Frankenstein* i d'*El Vampir*. Assegura que els seus trenta anys d'experiència docent l'ajuden a cercar l'essència en les idees i a estructurar els discursos. En l'actualitat, està centrada en la creació d'un seguit de contes que, com *L'esclètxa de l'horror*, exploren la percepció del concepte de realitat.

L'esclètxa de l'horror

I

Vaig saber d'en Rodolf per primera vegada a través de la meva amiga Emma. Ella l'havia conegut a S'Agaró, durant una festa a la qual havia estat convidada. Va ser un amor d'estiu, forjat en les humitats vesprals de la platja i a la llum de les espelmes d'uns quants sopars, negats per copes i copes de glaçat vi blanc. Ell se'n va enamorar profundament i ella es va deixar portar per aquell ensomni. De les poques confidències sobre el Rodolf que, en aquells dies, va compartir amb mi, en destacaria la valoració que feia del seu caràcter temperat i afectuós. Afirmava que la seva notable sensibilitat, conreada a partir d'una bona educació, de molts viatges i d'infinites lectures, compensava amb escreix el seu físic poc agraciat. La relació no va durar gaire però, com que tots dos s'apreciaven sincerament, van seguir quedant de tard en tard per anar al cinema o a sopar. Amb el pas del temps, jo vaig preferir no preguntar més per ell. I ella tampoc no me'n parlava. Fins a la nit que comença aquesta història.

Era una de les nostres cites habituals, espaiades en el temps i sempre agradables. Com acostumen a ferels amics que no coincideixen sovint, les qüestions serioses i les anècdotes s'entrellaçaven constantment, entre rialles i xarrups a la beguda que teníem davant. En un moment de la conversa, l'Emma va fer broma sobre la bona vida dels funcionaris, com tantes vegades. I jo, com tantes vegades, vaig defensar el meu gremi per enumerar a continuació els suposats privilegis dels quals ella gaudia en la seva qualitat de docent.

Va ser llavors, n'estic del tot segur, quan l'expressió del seu rostre va patir aquell canvi, gairebé

imperceptible. La primera evidència externa de la mutació. En honor a la veritat, no vaig pensar en l'existència d'aquell minúscul detall fins dies després quan, a casa meua i de manera superficial, vaig repassar tot el que havia succeït aquella nit. La música, la poca llum i la beguda havien emmascarat el rictus, conseqüència d'algun recòndit mecanisme que, en l'actualitat, no dubto a identificar com l'avantsala de la transformació que s'ha produït en la meua vida.

Mentre jo li deia que no s'ho prenguéss així, que ja sabia que els professors havien de passar molts disgustos a classe i que les vacances no eren un privilegi sinó un merescut descans a les angúnies suportades durant el curs, vaig observar com el color li anava fugint gradualment de la cara. Allò em va alarmar i la vaig convidar a sortir al carrer a prendre l'aire. Quan vam ser fora, després d'un breu i dens silenci, em va confessar que durant els últims minuts dins del bar no m'havia estat escoltant, que pensava en el Rodolf i en el que li havia passat mesos enrere, quan en un accident de cotxe només ell havia sortit indemne d'entre tots els implicats en el sinistre.

Em va esgranar els fets ràpidament i atropellada. Havia succeït un cap de setmana, de camí a S'Agaró. La seva mare havia mort allà mateix, estesa sobre l'autovia. El seu pare encara va arribar viu a l'hospital de Palamós, on va morir unes hores més tard. Segons li havia explicat el Rodolf, que era qui conduïa, un cotxe que circulava pel carril del costat, en la mateixa direcció que ells, se'ls va llançar a sobre sense causa aparent. Els dos ocupants del turisme van morir a l'acte. Vaig quedar colpit, sense esma de res.

—I ara, com està ell?

—Suposo que malament... —Vaig veure com una font de llàgrimes li emergia dels bonics ulls de color castany.— Perdona per haver-te arruïnat la nit... Parlar de vacances sempre em recorda quan vaig conèixer en Rodolf..., pobre! —I em va abraçar molt fort mentre ofegava la seva pena contra el meu pit.

Ja més tranquil·la, la vaig animar a esplaiar-s'hi. Vam caminar una estona i després, asseguts en un banc, em va explicar els detalls de la tragèdia i em va parlar de les bondats del psicòleg que el visitava i que, pel seu estat de prostració, es desplaçava a casa seva per fer-hi les sessions.

Més tard, arribaren les revelacions i els consols. També la complicitat, que mai més no es repetiria. I aquella plaent sensació d'immutabilitat, un cop amanollat el temps i la seva ambladura inexorable en algun racó de la plaça. Enmig de la foscor clara, breument il·luminada per un fanal amagat entre els arbres, ens sentírem invulnerables, victoriosos. Però tot s'esvai de sobte quan el solitari faró s'apagà. I els delitosos instants es dissiparen en la mandrosa i desdibuixada claredat d'ensomni que arrencava a caminar vers un nou dia.

II

Va arribar l'estiu. L'Emma va trucar una tarda per saber de mi i, en un to festiu, em va comunicar que faria servir els seus dos mesos de vacances per voltar per Europa. Jo també tenia plans i, després d'explicar-nos-els per sobre, ens vam desitjar un bon viatge. Del Rodolf no en va dir una paraula i jo vaig considerar poc delicat fer-hi qualsevol al·lusió.

Ja de tornada a Barcelona, no vam quedar fins a finals del mes d'octubre. Les ganes de ser a casa després de viatjar prolongadament i el retorn a la rutina havien anat endarrerint la cita. Quan a la fi ens vam veure, la vaig trobar estranya però més animada que l'última vegada. Em va parlar de la torre on vivia el Rodolf i de les reformes que hi estava fent amb l'objectiu d'engegar un negoci de restauració.

—Està il·lusionat. I ara també té psicòloga! Bé, en realitat, és la dona del terapeuta, que també s'hi dedica. Li ha caigut tan bé el Rodolf que acostuma a acompanyar el seu marit a les sessions! —va exclamar

satisfeta.

—Renoï, sessions dobles i a domicili! El teu Rodolf deu estar ben folrat!

—No és el meu Rodolf —va afirmar amb un punt de picardia—. Ens apreciem molt... I estic contenta que les coses li vagin millor! Li han aconsellat que es desfaci de la casa de S'Agaró. Així trenca amb el record de l'accident i en treu uns diners que li aniran molt bé. Tot rau a trobar l'equilibri. La casa de Barcelona el lliga a la memòria i la memòria és necessària. Cal conservar-ne una i desfer-se de l'altra per poder tallar amb el trauma de l'accident.

Vaig pensar que no calia pagar dos psicòlegs per arribar a aquelles conclusions. Dos professionals que no semblaven ni tan sols sensats des del moment que consideraven correcte empènyer una persona deprimida a adquirir un compromís tan arriscat com el de portar un restaurant. Tanmateix, vaig preferir transmetre un pensament positiu i me'n vaig alegrar sincerament pel seu amic.

A principis de desembre, vaig saber-ne alguna cosa més, del projecte que el Rodolf volia portar endavant. Em va dir que les obres rutllaven i que ell ja preparava els permisos per obrir el restaurant alhora que rumiava sobre la possibilitat de fundar una mena d'associació gastronòmica i literària. Aquesta última idea em va fer gràcia i la meva amiga es va mostrar entusiasmada.

—Podria fer un sopar i així coneixeries el Rodolf! —va exclamar mentre sortíem de la cafeteria on havíem berenat.

—Sí, estaria molt bé. I quan seria?

—El cap de setmana vinent em va bé. T'ho confirmo! —I va marxar de pressa per no perdre l'autobús.

—A la fi podré veure junts l'Emma Bovary i el Rodolphe Boulanger! —vaig cridar quan ella ja estava entre el núvol de gent que s'apilonava davant la porta de l'H8.

Vaig advertir com enrojolava en sentir l'al·lusió als amants de l'obra de Flaubert. Ella va girar el cap amb la intenció inútil de fondre el seu rostre contra les espatlles i les esquenes que s'afanyaven per traspasar la porta. De seguida, l'autobús va arrencar i vaig començar a caminar somrient en direcció contrària.

L'Emma em va confirmar la cita. Pujant pel carrer de Lepant, vaig aturar-me un moment per mirar en perspectiva la mola de pisos on ella vivia. El bloc era immens i, fins on jo sabia, l'únic de tot l'Eixample barceloní que ocupava una illa de cases sencera. Les nombroses finestres perfectament alineades li conferien l'aspecte d'un caseller gegant. Tot i que la grandària i la uniformitat de la construcció reviscolaven els aires totalitaris de l'època en què havia estat concebut, era precisament el seu aspecte imponent i ministerial el que conferia una bellesa especial a la façana recoberta de totxo vermell en la qual ressaltava el color blanc de balustres, arcs i pilastres rematades amb capitells corintis. Parques sinuositats de la pedra que rememoraven sensualitats clàssiques en els anys més foscos de la dictadura.

Ara revisc aquell moment, palplantat com estava enmig del carrer. I penso que hauria hagut de girar cua o, si més no, hauria hagut de tenir la facultat de transformar-me en un arbre i de quedar-me arrelat en aquell tram de voravia durant molts anys, exposat als excrements dels gossos i dels coloms, al soroll dels cotxes i a la fuetada del sostre dels autobusos. Però no va plaure a Zeus metamorfosar-me com a Dafne en fugir de l'abraçada d'Apol·lo, i aquell vespre vaig seguir caminant cap al meu destí.

L'Emma portava el davantal posat quan em va obrir la porta. Després de fer-me dos petons, va treure-se'l i el va deixar a la cuina.

—Ja està quasi a punt. Espero que t'agradi. He fet ànec a la taronja! —va dir una mica nerviosa—. Vine, que us presentaré. El Rodolf és a la sala.

Vaig quedar impressionat en traspasar el llindar de l'habitació. Una mena de gegant pelut estava assegut al sofà que tant m'havia agradat quan, mesos abans, l'Emma m'havia convidat a veure les seves últimes novetats mobiliàries. El Rodolf es va alçar i va encaixar-me la mà amb un entusiasme mesurat mentre la meva amiga es disposava a passar-nos uns *dry martini* que reposaven sobre una safata. Quan, al cap d'una estona, van seure frec a frec l'un de l'altre, no vaig poder evitar imaginar-me'ls junts, en actitud íntima. Ni que fos des del punt de vista físic, vaig pensar que era del tot impossible que allò funcionés. Hi havia d'haver alguna cosa molt valuosa en el cervell d'aquell Samsó inflat perquè ella, menuda i delicada com era, sentís interès per mantenir-hi una relació, ni que fos només amical!

Vam passar al menjador. Sobre la taula reposaven diverses safates de marisc. El Rodolf i jo manteníem una conversa cordial. L'Emma semblava feliç. El Muscat estava deliciós i també les escopinyes i les tallarines. Després de brindar diverses vegades, el Rodolf va començar a recitar una oda d'Horaci en llatí, aquella en què el poeta aconsella a la seva estimada Leuconoe no esbrinar el futur de cap dels dos i l'exhorta a viure el present amb plenitud perquè potser no hi haurà un demà. És l'oda onzena del llibre primer, la que conté les dues paraules màgiques que condensen un principi universal, anterior i posterior al poeta.

—*Carpe diem!* —va exclamar l'Emma alçant de nou la copa.

—*Carpe diem!* —vam dir també nosaltres fent dringar les nostres contra la seva.

Llavors va passar allò, el primer fenomen extraordinari. L'Emma havia anat a la cuina a destapar la tercera ampolla de vi. El Rodolf mantenia la mirada fixa sobre mi. Vaig formular una pregunta trivial mentre lluitava per extreure un cargol de mar de la seva closca barroca. En aconseguir-ho, vaig alçar la vista esperant una resposta i, llavors, la vaig veure. Vaig veure clarament com sortia de la boca d'en Rodolf una mosca, gran, negra i tan peluda com ell. I em vaig empassar el cargol de cop. Diria que vaig restar ben hipnotitzat per aquelles robustes potes que li corrien pel rostre hirsut amb esbalaïdora llibertat. Em vaig quedar en blanc durant uns segons, els segons que va trigar l'Emma a entrar amb l'ampolla i el Rodolf a espantar l'insecte.

—D'on...!? —ella va cridar, espantada, en veure la mosca sobrevolant la safata de les cabres de mar.— Es pot saber d'on ha sortit això? —I va mirar cap a la porta oberta de la galeria que donava al celobert.

—Deu haver vingut d'allà —vaig dir jo amb un fil de veu alhora que l'Emma movia els braços a batzegades per treure-la de casa tancant la porta d'una estrebada.

—Solucionat! —va exclamar mentre deixava el segon plat a taula i jo em servia una copa de vi fins a dalt.

El Rodolf s'havia quedat estranyament ensopit, però quan va tenir el plat d'ànec a davant va animar-se tot d'una i va començar a parlar-nos de l'obra política de Ciceró. A l'Emma se la veia un xic pàl·lida. Pel que fa a mi, no sé d'on vaig treure l'ànim però el cert és que aquella nit vaig continuar menjant, bevent i parlant com si res.

III

Durant els dies posteriors, vaig cercar sense descans tota mena d'explicacions raonades a aquell insòlit incident. Em repetia que havia begut massa i que els meus sentits enterbolits no havien estat capaços de captar a la primera l'arribada d'aquell ésser volador des de la galeria, la porta de la qual acabava d'obrir

l'Emma. Era possible que el Rodolf no s'hagués adonat de res, perquè, després del que li havia passat, que una mosca enorme passegés tranquil·lament per sobre de la seva fesomia no devia ser prou rellevant. També cabia la possibilitat que anés molt medicat. O que l'excés de pèl hagués impedit que el moviment d'aquelles potes arribés a ser percebut per les terminacions nervioses de la pell.

Per sort, el meu cap va aparcar el tema. Transitòriament. El dia de Nadal s'acostava i havia d'ultimar uns assumptes abans de marxar a Roma on, ja feia alguns anys, acostumava a passar les festes amb l'oncle Antoni, que era sacerdot. Pot sonar estrany, però després de la mort del pare em sentia confortat amb el fet que aquella petita comunitat formada majoritàriament per capellans octogenaris em convidés a passar uns dies a casa seva per aquelles dates. Si has conviscut molt de temps amb una persona gran que t'estimes, acabes per trobar a faltar la seva vulnerabilitat.

Però he de dir que la relació amb el meu oncle havia estat inexistent durant bona part de la meua vida. A casa hi havia un parell de fotografies seves i, de tant en tant, el pare me'n donava alguna notícia, com de passada. Jo mai no preguntava res i si, en alguna ocasió, el seu record em venia a la ment, l'espantava de seguida amb displicència. Per mi, l'oncle Antoni no era més que un fanàtic que havia triat desvincular-se de la família en escollir la vida religiosa quan només era un adolescent. Estava en el seu dret com també jo ho estava en el de no sentir la més mínima estimació vers una persona que no havia vist més enllà d'una trentena de dies de quatre o cinc estius llunyans que havia passat a casa nostra.

Així era com pensava el dia que el vaig haver de trucar per comunicar-li el traspàs del seu germà. No havia de ser més que un tràmit. Però el cert és que el to afable i el contingut de la conversa em van consolar en aquell moment difícil, i l'endemà em vaig descobrir desitjant parlar amb ell una altra vegada. Reflexionant sobre els meus prejudicis, vaig admetre que no podia valorar una persona amb qui no hi havia mantingut mai cap contacte. Però l'activitat a la qual l'oncle havia dedicat bona part de la seva etapa laboral seguia tirant-me enrere, perquè haver estat auditor del Tribunal de la Rota sonava d'allò més inquisitiu. Durant dies, vaig reflexionar sobre la seva dedicació dins de l'Església com a home de dret i em vaig adonar que ell només havia estat coherent amb la institució a què pertanyia i que jo no havia deixat mai de jutjar-lo.

Així doncs, un cop enderrocada aquesta barrera, em vaig centrar en el component emocional d'aquella relació inexistent. Per poder-me donar via lliure a mi mateix, vaig enfrontar al meu judici tres arguments irrefutables que consistien a reconèixer que m'havia caigut bé, que em venia de gust parlar-hi i que era l'única família que em quedava. A la fi, després d'haver deixat reposar aquesta senzilla Tríada Magna en algun lloc indeterminat del cervell, vaig concloure que, si n'hi havia tants que, a la recerca de noves emocions, omplien la seva vida amb formalismes provinents de religions exòtiques o amb activitats físiques ben arriscades, jo també podia provar d'acceptar que tenia un capellà a la família.

IV

El meu oncle vivia a la Casa General que la congregació dels Paulins té al barri Ostiense de Roma. Aquell vint-i-tres de desembre el vaig trobar físicament més ensorrat que mai. Per bé que ja me n'havia parlat per telèfon, de les seves xacres, he d'admetre que em va impressionar veure'l tan petit, encaixat en aquella cadira de rodes. Tanmateix, el desànim va fugir tot seguit en adonar-me que el seu esperit positiu continuava intacte, transparent a través de la pell arrugada del seu rostre. Just l'estava abraçant quan un diaca que ajudava els sacerdots més grans va sortir de la petita cambra que servia de dormitori amb una funda de coixí a la mà.

—Bon dia! Gust en saludar-lo! Segui, si us plau... —va dir convidant-me a ocupar la cadira pròxima a una tauleta al costat de la qual romania l'oncle amb posat angelical—. El nebot del pare Michele ens n'ha

portat de Cuneo —va continuar, assenyalant i oferint-me una plateta plena de dolços embolcallats en cel·lofana de colors verd i vermell.

—Tenen molt bona pinta. —En vaig desembolicar un i me'l vaig posar a la boca. — Que bo! La xocolata es fon i té gust de licor. Semblen *giandujotti*... Però no ho són, veritat?

—No. Aquests són *cuneesi al rhum* i només s'elaboren a Cuneo. Els *giandujotti* són típics de Torí i del Piemont en general. També n'ha portat, d'aquests. Allà... Agafi'n, agafi'n —va dir referint-se a una altra plata on hi havia els típics bombons de crema d'avellana en forma de barca cap per avall, embolicats en el tradicional paper daurat.

N'estava degustant un quan va entrar el pare Michele, que només coneixia per haver-nos intercanviat breus salutacions en anys anteriors. El diaca va acomiadar-se educadament mentre el nouvingut feia broma amb les restes de xocolata que jo tenia en una galta. Abans de seure, em va preguntar per Barcelona i va lloar l'esperit cristià de Gaudí. El diaca va entrar novament amb una safata on hi havia un servei de cafè preparat per a tres. Va deixar-la sobre la taula i va desaparèixer tan discretament com havia entrat. Tot seguit, el pare Michele em va parlar del seu nebot i del negoci familiar vinícola que gestionava a Alba, la ciutat natal de tots dos. El noi havia portat unes quantes tòfones blanques d'allà, de les quals ja tenia aparaulada la venda amb un restaurant de Roma, i va manifestar complagut que, gràcies al seu altíssim valor de mercat, la comunitat podria cobrir les despeses més urgents d'aquell mes i alguns deutes addicionals. També va relatar l'anècdota de com Hemingway, en el seu viatge des de Milà cap a la Costa Brava, va passar expressament per Cuneo a instàncies de l'editor Mondadori l'any 1954 per comprar els deliciosos *cuneesi* per a la seva dona, que era a Niça. En to nostàlgic, va dir que aquella olor el retrotreia a la seva infantesa. Rememorava commogut el fred i l'espessa boira de la seva terra, el vinyer de Nebbiolo de son pare i l'excepcionalitat del vi Barolo que se n'aconseguia. A continuació, mentre es disposava a marxar, va recordar que, com cada any, prendríem aquell vi que havia portat el seu nebot des de les bromes del Piemont.

Va ser just en aquell instant quan, en alçar-me per donar-li la mà, vaig notar una desagradable sensació de rebuig per part d'ell que no havia copsat durant la nostra conversa. Com escapolint-se del gest, el pare Michele va sortir de l'habitació amb un moviment exageradament ràpid.

—No ho has vist, oncle? —vaig preguntar.

—Què...? —va contestar-me, sorprès.

—Crec que m'ha evitat!

—No, home! El pare Michele és bo. Una mica seriós. Ves a saber què és el que té al cap ara mateix. Jasaps, és d'allà dalt, dur com les pedres! —va exclamar rient.

Durant aquells cinc dies, gairebé no vaig coincidir amb aquell capellà dur com les pedres amb qui m'havia relacionat ben poc des que l'havia conegut tres anys enrere. Però, quan ho feia, jo intuïa per part d'ell un cert desig de distància sota aquella closca de cortesia. El meu oncle es partia de riure quan li comunicava el meu neguit i em responia repetint diverses vegades: «Piemontese, falso e cortese». Però jo continuava sentint-me una mica molest en la seva presència perquè notava que m'analitzava en excés. De fet, vaig confirmar aquesta sensació una tarda cap al vespre, mentre caminava pel claustre. D'improvís, just en ultrapassar l'últim pilar de la galeria nord, vaig pressentir el desfici d'un esguard clavat al meu clatell. En efecte, en fer un pas enrere quasi instintivament, els seus ulls van topar amb els meus. Mig amagat darrere del pilar oposat, vaig veure el pare Michele observant-me amb mirada incisiva.

Va ser l'últim dia de la meva estada quan, finalment, va desencallar-se un xic aquella situació ofenosa. Mentre m'encaminava cap al taxi que m'havia de dur a l'aeroport, un dels diaques em va preguntar que esperés el pare Michele, que, en aquell moment, s'aproximava esbufegant per un camí lateral del jardí. Em vaig quedar ben parat quan, introduint una capseta en una de les butxaques de la meva jaqueta amb gest furient, va anunciar-me amb extrema fermesa que em regalava una medalla de sant Benet perquè em protegís. Quan uns segons més tard, els meus llavis van pronunciar un *gràcies* més propi d'un autòmat, la seva figura ja era lluny, amb la sotana balancejant-se d'un costat a l'altre, ara tocant els arbustos, ara el revestiment empedrat de l'edifici, fins que va arribar a l'angle i va desaparèixer a corre-cuita. Mentrestant, darrere la finestra de l'habitació on vivia el meu oncle, es produïa una escena entendridora: el pobre estava tan enfonsat en la seva cadira que, des de fora, només s'albirava una mà movent-se lleument en senyal de comiat.

V

Durant els dies immediats a la meva tornada a Barcelona, em vaig sentir particularment inquiet. Reconeixia l'aparició d'un pòsit amarg en tots els meus actes, per insignificants que fossin. Era com si el setge escrutador al qual aquell home m'havia sotmès hagués llançat uns quants bidons de petroli al mar de la meva tranquil·litat i cobert el fons del meu ànim amb una pel·lícula de greix, tèrbola i imprecisa. I la soledat tampoc ajudava. Enyorava la presència del pare i, commogut, recordava la mà afeblida de l'oncle Antoni, saludant innocentment des del darrere de la finestra el dia que vaig marxar.

La reincorporació a la rutina laboral i les preocupacions materials de la vida diària van narcotitzar les confuses dèries entorn el capellà piemontès fins als dies posteriors al malson. M'explico. Una nit vaig somniar que compartia converses inconnexes amb diversos familiars i coneguts. Érem a l'interior d'una preciosa torre construïda arran de mar i, com acostuma a passar en els somnis, l'escenari va canviar sobtadament. Érem a la terrassa de la casa des d'on es podia admirar una cala emmarcada per un cel plomís. De cop i volta, s'hi van desplegar unes llargues cortines negres i teses que van tapar la vista i que em van aïllar de tot i de tots. Els llenços van començar a oscil·lar i van deixar veure trossets de cel, ara d'un gris molt fosc. Una mosca de volum considerable s'hi va colar per una esclatxa i va quedar atrapada amb mi mentre voletejava per sobre d'un test plantat amb geranis vermells. Tot seguit, vaig sentir que m'ofegava.

Vaig despertar enfollit, boquejant després d'uns moments horribles i interminables, sumit en la llinda de la inconsciència. A poc a poc, l'ofec causat per l'angoixa acumulada va anar cedint i vaig poder incorporar-me, amb certa dificultat i encara espantat per l'angúnia de voler respirar i no poder fer-ho. Amb mans tremoloses, em vaig servir un got d'aigua i vaig seure. Després d'una estona d'esvaïment, vaig començar a preguntar-me si durant aquella nit la meva ment havia fabricat alguna recargolada sinapsi que em demanava una reflexió sobre experiències que m'oprimien i que potser estaven connectades. D'improvís, em va venir al cap el bransoleig de la sotana del pare Michele desapareixent per una de les cantonades de la Casa General dels Paulins però, sobretot, va acudir rabent l'estampa de la maleïda mosca emergint de la boca del Rodolf.

En els dies posteriors, vaig sentir la necessitat imperiosa d'identificar l'odiat insecte del qual recordava perfectament la morfologia. Quan vaig tenir temps, i amb una gran sensació de repugnància que m'obligava a emmascarar amb els dits de la mà estesos davant el rostre la visió dels centenars d'imatges que la pantalla m'oferia, vaig verificar que la cerca «borinot» s'acostava més al que jo havia vist aquella nit que no pas les de «mosca», «abella» o «abellot». Les fotografies de l'espècie *Xylocopa violacea*, un himenòpter xuclador de nèctar i recol·lector de pol·len, em van presentar davant dels ulls el que havia vist a casa l'Emma durant la nit d'aquell estrany sopar. Em sentia neguitós, necessitava parlar amb ella, explicar-li els meus temors o, potser, les meves paranoies. Vaig enviar-li un whatsapp i li vaig trucar al

mòbil i al fix.

No em va contestar fins passada una setmana. Amb una fredor impròpia del seu caràcter, va explicar-me que seria fora durant uns mesos gràcies a l'obtenció inesperada d'una beca d'intercanvi que havia tramitat feia molt de temps sense esperances d'èxit. He de dir que la manca d'emocions en el breu relat del que havia de ser una oportunitat il·lusionant em va deixar perplex i trist. Intuïa que alguna cosa greu succeïa, que l'Emma necessitava ajuda i que no podia demanar-la. Durant els dies següents, vaig intentar comunicar-me amb ella de totes les maneres possibles. Ja no agafava el telèfon i, com que no tenia família propera, vaig posar-me en contacte amb veïns i amb companys de feina. Però ningú no hi veia res de sospitós, en la seva marxa a l'estranger, al contrari, més aviat qüestionaven la meua actitud alarmista. Com que alguns hi van intuir fins i tot certes intencions de caire assetjador, vaig haver de deixar-ho córrer, no fos cas que algú em denunciés. I era clar que, si algú ho feia, no podria basar la meua defensa en la visió d'un borinot sortint de la boca del Rodolf.

A mitjan maig, vaig rebre una carta del general de la ordre dels Paulins advertint-me sobre el deteriorament de la salut de l'oncle. Havia patit un ictus, estava molt feble i ja no reconeixia ningú. M'animaven a preparar-me espiritualment per al final i m'enviaven informes. Se'm va acudir que seria una bona idea demanar hora a un especialista perquè m'expliqués la situació i, evidentment, quan el neuròleg va donar una ullada als informes em va confirmar el que ja sabia. Em vaig sentir desolat i, en sortir de la consulta, vaig començar a caminar sense rumb, passeig Bonanova amunt. Era divendres a la tarda. El barri estava pràcticament buit. Els alumnes de les grans escoles religioses de la zona ja havien començat el cap de setmana. I estava a punt de passar allò, el segon fenomen extraordinari.

Havia arribat a un bell carreró sense sortida, flanquejat per torres antigues de diversos estils arquitectònics entre les quals destacava una de molt gran, elegant i atrotinada. El jardí era extens i la porta d'entrada, de forja, s'obria a una placeta menuda on hi havia dos bancs i una bonica font encastada en un mur alt i entapissat d'heura. Un lloc recollit on la refilada dels ocells deixava enrere el difuminat i quasi imperceptible soroll dels cotxes. Vaig decidir seure-hi una estona. Volia pensar en l'oncle Antoni i en mi mateix, envoltat per aquell ambient de serenor, entre buguenvíl·lies i pins. Tret de mi, allà només hi havia una altra persona, una noia asseguda al banc oposat, que just s'aixecava quan vaig arribar. Va romandre aturada i d'esquena durant uns segons, el temps necessari per identificar-la i per quedar-me literalment clavats allà on era.

Em calia processar que aquella persona era l'Emma, que l'Emma era a Barcelona i que l'Emma no em reconeixia o no em volia reconèixer. Però no disposava de temps. Sense girar el cap, la meua amiga va començar a allunyar-se. La vaig cridar pel seu nom. No es va immutar: es dirigia cap a la torre que just uns segons abans jo havia estat admirant i, en traspasar el reixat que separava la propietat de la placeta, va tombar-se i em va somriure. Vaig córrer cap a ella però, en aquell moment, un fort brunzit em va aturar en sec. Era un borinot gros i molt negre que s'allunyava cap a la volada d'un enorme hivernacle fet de fusta i vidre que ocupava un racó del jardí que envoltava la casa. Es va colar per un forat del qual va sortir novament segons després. Llavors va volar directament cap a l'Emma, va aterrar sobre la seva espatlla dreta i va romandre quiet un moment, suficient perquè jo pogués admirar la bellesa de les seves ales, brillants, blavoses i iridescents. Tot d'una, va començar a escalar-li pel coll i vaig veure com se li introduïa a la boca mentre ella em donava l'esquena i s'allunyava en direcció al porxo de la torre on un impertèrrit Rodolf l'esperava dempeus.

Vaig marxar esperitat i pensant en idioteses del tipus: «No havia fet reformes el Rodolf? Doncs la casa està força malmesa... No podrà obrir el restaurant...», o «Vols dir que els psicòlegs existeixen? No deuen ser els borinots?». Corria com mai ho havia fet i no m'importava gens ni mica que la gent em mirés. Més d'un em va escridassar per la meua manca de civisme en atropellar algú durant aquella fugida

descontrolada. Vaig arribar a casa sense saber ni per on havia anat. Estava confós i espantat. En molt poc temps, havia vist dues vegades com un borinot feia servir una boca humana com si fos la porta de casa seva! I aquest no era un fet que pogués gaudir d'una definició considerada com a normal. I si la meva ment estava abandonant el camp de la normalitat, això significava que s'estava endinsant en el terreny de les al·lucinacions! Necessitaria medicació? O potser un tancament temporal en un psiquiàtric?

Els dies posteriors van ser tot un malson. Durant el dia no em podia concentrar en la meva feina i durant la nit havia de deixar encesos els llums perquè la foscor configurava formes que avançaven amenaçadores en direcció al meu llit. Per contrarestar la por, sovint em repetia que el que havia vist estava manipulat per la meva pròpia ment, en el primer cas per l'excés d'alcohol i en el segon pel joc de llums i ombres que envoltava l'Emma aquella tarda, dins el jardí. Però la por no es rendia malgrat els esforços que jo feia per desactivar-la amb l'arma que em semblava més efectiva: el triomf de la piconadora naturalesa de la quotidianitat sobre el que semblava una repetida ensopegada de la meva capacitat racional. En el meu interior, però, hi tenia lloc una lluita ferotge entre aquesta idea i la que deia que hi ha forces motivadores i alhora ignotes en la ment humana, capaces de conduir l'individu mateix per viaranyes de fantasia sobre la qual, malauradament, exercim un control molt limitat. I per a la meva desesperació, l'avaluació d'aquells dies sempre desembocava en la mateixa evidència: que si avançava un pas pel camí de la racionalitat, el pes de l'associació lliure a la qual la imaginació es rendia sol·lícita me'n feia retrocedir dos.

VI

Entre esporuguides divagacions, va arribar l'estiu. Parlava sovint amb els paulins, que em posaven al dia sobre l'estat de l'oncle. La seva edat condicionava inexorable el recorregut cap al final de l'existència, com testimoniava el pas de la cadira de rodes a l'estat de postració, factor que n'augmentava el grau de distròfia, d'incontinència i d'ulceració. El metge que habitualment visitava la comunitat em va dir que l'oncle Antoni resistia perquè era fort, perquè estava molt ben cuidat i perquè no havia estat desplaçat del seu entorn habitual, però també em va dir que em preparés per al desenllaç en un termini d'entre dos i tres mesos. Era clar que havia d'organitzar el temps de lleure que m'assignava la llei en funció de la situació i, en conseqüència, vaig comunicar que treballaria els mesos de juliol i agost si la fi no es precipitava i que guardaria els vint-i-tres dies hàbils de vacances i els vuit de dedicats a assumptes propis per al setembre.

Vaig pensar que d'aquella circumstància fatídica potser en podria treure alguna cosa que redundés en la meva curació. Així doncs, vaig augmentar les hores de feina i els esforços de concentració amb l'únic objectiu d'arribar rebentat a casa i poder dormir una mica millor. I, en part, cap a meitat del mes d'agost, em vaig adonar que estava aconseguint tornar a la normalitat per bé que els reprovats insectes es van colar esporàdicament en algun dels meus somnis. Tanmateix, també pensava que havia d'encarar l'evidència que allò no era suficient per conjurar l'angoixa que sentia davant la possibilitat que el meu cervell estigués malalt. Per tant, vaig decidir que, definitivament, havia de complementar la meva estratègia insecticida acudint a un centre especialitzat.

Però una gran tragèdia em va desviar temporalment del meu propòsit. Va ser el 17 d'agost. Un grup de joves va espargar l'horror i el dolor en perpetrar uns incomprendibles atemptats a Barcelona i a Cambrils que van desfermar la ràbia i la tristesa de la societat. Com em sembla ara de llunyana aquella terrible acció! I només han transcorregut poc més de dos mesos! Aquí, darrere la finestra, el temps passa massa lent però, en aquells dies, discorria vertiginós, a còpia de notícies que sorgien i s'extingien en qüestió d'hores. O de minuts.

La mescla d'emocions que m'inundava l'ànim va esdevenir encara més complexa enmig de les tensions

socials propiciades per la convocatòria d'un referèndum suspès per les autoritats centrals. Permeteu-me que en faci un breu resum. L'escalada va iniciar-se amb l'ofensiva contra la impecable gestió de la policia autònoma durant els atemptats. S'intuïen intencions de reviscolar un conflicte preexistent i de facilitar l'avortament del referèndum, la convocatòria del qual continuava fixada per al dia 1 d'octubre. Aquell era el fruit últim d'una incomprensió inveterada per part de l'Estat cap a un sentiment patriòtic diferencial, que enfonsava les seves arrels en el passat. En aquesta última ocasió, el llarg relat d'incomprensions s'havia materialitzat en dues purgues realitzades anteriorment, en els anys 2006 i 2010, sobre el cos d'una proposta parlamentària d'Estatut d'Autonomia aprovada l'any 2005. Tot plegat havia provocat a partir del 2012 un nou esclat del sentiment secessionista. Posteriorment, l'aprovació de la declaració de sobirania el 23 de gener de 2013 per part de 85 del 135 diputats del Parlament i també de la resolució a favor del dret a decidir el 13 de març del mateix any pel vot favorable de 104 dels 135 diputats havia desembocat en una consulta el dia 9 de novembre del 2014 que va conduir alguns càrrecs electes davant dels jutges. La desafecció s'incrementava i, com a conseqüència, les eleccions autonòmiques del 27 de setembre de 2015 van donar la majoria absoluta del Parlament a les forces independentistes, les quals van escollir durant el mes de gener de 2016 el president que havia anunciat la data per a un nou referèndum.

VII

Enmig d'aquest enterboliment de la convivència, va arribar el mes de setembre. L'avió que em duia a Roma va enlairar-se un matí calorós, curull de calitges denses, com l'ambient que deixava enrere. Parlava sovint amb amics i coneguts. Un d'ells em va dir que la Diada Nacional de Catalunya s'havia desenvolupat en un ambient d'alegria estranya, enrarit per amenaces hipotètiques.

Des de la habitació del meu oncle, fent costat a la seva davallada resignada i tranquil·la, assistia a la destrossa vertiginosa de la serenor social a casa meva. I la llunyania no feia altra cosa que afegir incertesa a la meva preocupació. Les notícies parlaven de creuers plens de policia preparada per actuar, de confiscacions massives de material electoral, de tancament de pàgines web, de violacions de la correspondència, de prohibicions d'actes relacionats amb el dret a decidir, d'entrades a departaments governamentals sense ordre judicial, d'amenaçadores citacions, de detencions privades de garanties, d'helicòpters que planaven sovint sobre determinats barris. Em deien que l'ansietat començava a entelar la salut de les persones.

Mentrestant, el final de l'oncle Antoni s'acostava. La desorientació i la greu disfàsia que patia li impedien de parlar però els seus ulls mantenien intacte l'alegria aconseguida gràcies a una vida plena. Malgrat la disfàgia gairebé absoluta que planava sobre la seva minvada humanitat, les bombes de Buscapina continuaven perllongant el moviment d'unes busques que esgarrapaven uns dies més al rellotge de la vida. Però s'imposava la necessitat d'aturar-les dignament. Vaig dir-ho al metge i una tarda jo mateix vaig humitejar-li la boca abans d'injectar-li la morfina. Mai oblidaré el seu esguard quan, perfectament vocalitzada, la paraula *gràcies* va sortir d'aquella gorja per on ja no sortiria ni entraria res més. Al cap de pocs moments, aferrant-me la mà va anar endinsant-se en la inconsciència i va morir tres dies després.

Era el 29 de setembre, de matinada. Mentre començaven els tràmits administratius i les primeres llums anunciaven un nou i assolellat dia, els membres de la comunitat començaren a desfilar per l'habitació. El pare Michele es va mostrar especialment afectuós amb mi. Era el dia del seu sant i va resar al costat del llit del difunt les nou salutacions a l'Arcàngel Miquel i als Cors celestials.

—És el dia del Príncep dels Àngels, el que va derrotar Satanàs. Ell el protegirà en el seu camí cap al Pare. Ens protegeix a tots, a tu, a mi, davant del Mal —va exclamar després de beneir-me.

El pare Michele ja no tenia inconvenient a donar-me la mà ni a parlar-me obertament de les males influències que, segons ell, es movien al meu entorn i que assegurava haver captat durant la meua estada anterior. En un exercici de clarividència, afirmava haver endevinat ja llavors la confusió que em neguitejava. Per conjurar futures infestacions des del primer moment, havia decidit desplegar tot el seu aparell admonitori vers el Maligne. «Jo no tinc por de Satanàs. Ell té por de mi», em va dir el dia de la meua arribada. I aquell vespre, després de sopar, em va convidar a visitar una sala situada en un mòdul apartat on desenvolupava habitualment la seva feina. «D'aquesta manera no se senten els crits», va xiuxiuejar en un to proper a la normalitat. Aquesta afirmació, tot i no saber a què es referia, em va eriçar els cabells. Però ja era allà i no podia fugir com un covard. Després de tancar la porta, va desvetllar sense embuts que ell era exorcista, concretament l'exorcista anomenat pel Papa per a la diòcesi de Roma, delicat ministeri que l'havia permès d'ajudar més de cinquanta mil ànimes al llarg de molts anys. Em vaig quedar astorat, dins d'aquella habitació ampla, enlletgida per tètriques i mal pintades canonades d'aigua i de gas. Una filera de cadires, una poltrona, una taula, una imatge de la Mare de Déu sobre un pupitre vell i diferents quadres de sants disseminats per les parets conformaven la decoració d'aquell espai fred i espatllat, il·luminat tan sols per dos fluorescents taciturns. Em va fer seure, em va beneir i em va dir que el seu ministeri era absolutament necessari.

—Hi ha tanta gent que està contaminada! Cal que el poble de Déu interpel·li el seu bisbe! Els bisbes són els únics que poden nomenar exorcistes els sacerdots. Se'n necessiten més! La presència del Maligne és real! —exclamava movent els braços amunt i avall amb energia, en un intent d'afegir convicció a les seves afirmacions. Un moment irreal en el qual em vaig sentir benvingut per la meua pròpia sensació d'irrealitat.

La figura del pare Michele va dissipar-se en la foscor d'una porta lateral per reaparèixer al cap d'uns instants amb una magrejada bossa de supermercat que, un cop ja assegut al meu costat, va deslligar. D'allà va sortir un desori de sorolls metàl·lics provinents de la fricció dels objectes que, segons ell, alguns posseïts havien vomitat en pretèrites sessions.

Em van cridar l'atenció les piles i els ninots de plàstic. Em preguntava per quins set sous els endimoniats contemporanis només materialitzaven objectes del nostre present. Era el Maligne tan inepte en l'art de la guerra que, en el passat, no havia sabut enviar connectors, cables o bateries i en el present ves a saber què que milloraria les condicions de vida actuals? En mans convenients, la manipulació de tot plegat hauria facilitat ahir i facilitaria avui la deserció de bona part de la Humanitat cap a les seves files. Per què no ho havia fet?

Tant era. Em sentia alleugerit. Un lloc on veure borinots peluts descontextualitzats podia ser natural em semblava tot un privilegi. Estava situat en l'oxímoron perfecte, entre el *pianoterra* on em trobava i la naturalesa supraterrènica de tot el que es congregava allà, dia rere dia. L'esguard embogit d'aquell home era un camí que s'obria esperançador davant meu, disposat a transferir normalitat a la meua situació. I me'n vaig aprofitar. De manera irrefrenable, vaig verbalitzar el que m'havia succeït mentre el posat meditatiu del piemontès validava el malson i m'exonerava del pas per la consulta del psiquiatre.

L'endemà a la tarda, la comunitat va celebrar el funeral de l'oncle. Després de l'enterrament, el pare Michele es va acomiadar de mi recomanant-me vivament la utilització de l'exèrcit de medalles i d'estampes que m'havia regalat dies abans, efectives totes contra les hordes infernals. I amb idèntica resolució vaig contestar que ho faria. Amb la tranquil·litat, però, del que sap que la intenció no podrà ser avaluada per aquell a qui mai més no veurà.

Era fosc quan l'avió de tornada a Barcelona es va enlairar. Vaig arribar tard a casa i, per allò que fem molts per no sentir-nos sols, vaig engegar el televisor. Els especials dedicats a la celebració del referèndum que havia de començar al cap de poques hores encara estaven en marxa. Presentadors i participants dirimien controvèrsies a l'entorn de la naturalesa suspesa o bé il·legal que l'Estat atribuïa a la consulta, asseguraven legitimitats a partir de les lleis del Parlament autònom, connectaven amb col·legis electorals ocupats amb l'objectiu de garantir la consumació de l'acte democràtic i, sobretot, es preguntaven pel parador de les urnes. Veia que els nervis estaven a flor de pell i pensava que, centrat com havia estat en tot el que ja coneixeu, no m'havia parat a reflexionar sobre la presumpta naturalesa subversiva d'aquella votació. M'hi vaig quedar enganxat i, amb la sola companyia d'una pizza, vaig oblidar-me de la maleta, que romania intacta al rebedor.

Darrere la finestra d'aquesta habitació, recordo ara com aquella nit va esvair-se vertiginosa. No era de dia encara quan vaig mirar el rellotge. Mancaven pocs minuts per a les set del matí quan em vaig adonar que m'havia quedat adormit al sofà. El televisor continuava encès i mostrava reunions massives davant les portes dels punts de votació, en l'interior dels quals les urnes havien aparegut de manera quasi mística, entre càntics i consignes. Es parlava de llargues i resistents esperes, de bloqueigs parcials de l'aplicació que donava accés al cens universal, d'alguns intents de fer caure la xarxa. Encara estava mig endormiscat quan van arribar les primeres imatges. Eren esfereïdores.

No podia creure el que veia. Gent de totes les edats, llançada, colpejada i arrossegada per grups d'antiavalots vestits totalment de negre que tenien ordres de franquejar el pas a la policia judicial, responsable de confiscar paperetes i urnes. La son em va fugir de cop. Indignat, em vaig acostar al receptor. I va ser llavors quan m'hi vaig fixar. Em vaig allunyar i m'hi vaig atansar diverses vegades, aclucant els ulls i parpellejant. Definitivament, no estava boig! Gràcies a la televisió, ara tothom podia contemplar el que jo ja havia vist amb anterioritat, la monstruositat que, fins aleshores, només a mi m'havia estat revelada!

El borrissol que treia el nas per sota d'un casc o la lleu corba esquenuda que comprimia sens dubte un joc d'ales ben dotades n'eren les proves! I els uniformes, d'aquell to negre blavís, per ventura no denotaven la veritable naturalesa dels éssers que corrien impunes per carrers i places a la vista de tots? Estremit de por per la grandària d'aquells cossos que es feien passar per integrants de les forces de l'ordre, vaig córrer al rebedor amb l'objectiu d'obrir la maleta i d'omplir-me les butxaques amb els presents de tota mida provinents de la generositat del pare Michele. Ja al carrer, vaig dirigir-me a una multitud de gent que s'entrellucava al lluny, perseguida per un eixam d'aquells himenòpters camuflats, amb els germans menors dels quals jo ja havia tingut la desgràcia de topar en el passat. Abans d'arribar-hi, però, alguna cosa em va fer caure.

El dolor era insuportable. De cop i volta era a terra, envoltat d'udols i de xiscles. Poc després, a l'ambulància, em van dir que havia rebut l'impacte d'una pilota de goma, sortosament esmorteït per una gran medalla que jo havia entaforat dins la butxaca superior de la meva jaqueta. Era la de sant Benet, la primera que el pare Michele m'havia regalat. Els testimonis van afirmar que la pilota havia impactat prèviament en una paret per acabar rebotant a la fi contra el meu cap. Com a conseqüència de tan afortunada carambola, jo no era mort però sí tenia un trau al front d'on rajava sang abundantment, d'un color semblant al de les flors vermelles dels geranis.

Des d'aleshores, estic ingressat a l'Hospital de Sant Pau. I des del racó que ocupo al costat de la finestra d'aquesta habitació de la planta psiquiàtrica, voldria acabar el meu relat dient-vos que ara crec fermament que el Maligne existeix i que, en aquests últims temps, els seus agents han pres forma coriàcia i funesta. Novament, soc testimoni humil d'un fenomen extraordinari però, en aquesta tercera ocasió, ja no em sento sol, vist que molts altres han pogut experimentar els indicis del que pot ser l'horror. Us

asseguro que grans, lluents i negres com són, els borinots han trobat una escletxa prou ampla per on colar-se, per bé que des de lluny se'ns digui que aquell trist i plujós dia d'octubre només va existir en la nostra imaginació.

[Report this ad](#)

[Report this ad](#)

Categoria : El trobat
Etiquetes : Sílvia Maymó

Crea un lloc web gratuït o un blog a Wordpress.com.